

LIEDEKERKE

Recente ontwikkelingen in het federale energierecht

De permanente transitie?

Damien Verhoeven

Vincent Verbelen

Silvio Spiniello

23 mei 2024

I. Offshore energie

II. Opslag

III. Capacity Remuneration Mechanism

IV. Kernenergie

V. Sociale maatregelen

VI. Technische aanpassingen

VII. Energienorm

VIII. Crisisbelastingen

IX. Waterstof

Wet 19/12/2023

- Nieuwe offshore productie-installaties
 - Domeinconcessie en steunregime (artikel 6/3 Elektriciteitswet)
 - Voorontwerp KB Tender 09/02/2024
 - Concessie: minimaal percentage burgerparticipatie 10%
 - Steun: two-way contract for difference
- Doel: eerste tender 700 MW – installaties in dienst 2029
- Ventilus en Boucle-du-Hainaut?

KB 23/05/2023 en 26/05/2023

- Bestaande offshore windmolenparken
 - Technische aanpassingen steunregime

MB 07/09/2023

- Modular Offshore Grid 2

OVERZICHT

- I. Offshore energie
- II. Opslag**
- III. Capacity Remuneration Mechanism
- IV. Kernenergie
- V. Sociale maatregelen
- VI. Technische aanpassingen
- VII. Energienorm
- VIII. Crisisbelastingen
- IX. Waterstof

Wet 14/02/2023 en KB 27/03/2023

- **Grote** energieopslagfaciliteiten
- Bouw en exploitatie
 - Vanaf 1 MW: meldingsplicht
 - Vanaf 25 MW: vergunningsplicht
- Bevoegdheidsverdeling?
 - Grote infrastructuur ↔ netaansluiting
 - 1 MW als grens

TotalEnergies bouwt tweede Belgisch batterijpark

eren in batterijopslag bij zijn petrochemische complex in Feluy. ©Photo News

een eerste batterijpark nabij zijn raffinaderij in Antwerpen gaat tweede eenheid bouwen in Feluy. De Franse energiegroep investeert in energieopslag in België.

Grootste Europese batterijpark in Limburg van half miljard euro krijgt groen licht

Het Nederlandse Giga Storage bouwde in eigen land al enkele kleine opslagparken, maar wil in het Limburgse Dilsen-Stokkem het grootste park van Europa bouwen. ©Hollandse Hoogte

DAVID ADRIAEN
19 april 2024 15:51

Het Nederlandse Giga Storage heeft een definitieve vergunning binnen voor de bouw van het grootste Europese batterijpark voor energieopslag. De uitdaging is nu zowat een half miljard euro te vinden om het project in Dilsen-Stokkem te bouwen.

OVERZICHT

- I. Offshore energie
- II. Opslag
- III. Capacity Remuneration Mechanism**
- IV. Kernenergie
- V. Sociale maatregelen
- VI. Technische aanpassingen
- VII. Energienorm
- VIII. Crisisbelastingen
- IX. Waterstof

Wet 21/05/2023

- Onrechtstreekse buitenlandse capaciteit en preveiling
- Gerichte veilingen

Wet 30/05/2023

- Werkingsregels: technische en punctuele aanpassingen
 - Definities
 - Intertemporele werking

OVERZICHT

- I. Offshore energie
- II. Opslag
- III. Capacity Remuneration Mechanism
- IV. Kernenergie**
- V. Sociale maatregelen
- VI. Technische aanpassingen
- VII. Energienorm
- VIII. Crisisbelastingen
- IX. Waterstof

VERLENGING LEVENSDUUR KERNCENTRALES

DOEL 4 EN TIHANGE 3

- Akkoord federale regering - ENGIE Electrabel 13/12/2023
- Wetsontwerpen 26/02/2024 aangenomen op 18/04/2024

Krachtlijnen:

1. Flexibele Langetermijnexploitatie met uiterste deactivatiedatum op 31/12/2037
2. Oprichting joint venture EBL/BS > gedeelde kosten en baten
3. *Lump sum* kosten verwerking kernafval
4. Oprichting publiekrechtelijke instelling Hedera

Opname MEB in de wet

- **KB 21/12/2023:** nieuwe timing uitvoering werkzaamheden kernreactoren

ONDERZOEKSREACTOREN

- **KB 21/07/2023**
- Ter aanvulling **KB 30/11/2011** + (gedeeltelijke) omzetting **Richtlijn 2014/87/Euratom**
- Versterking regelgeving onderzoeksreactoren:
 - Wijziging veiligheidsvoorschriften
 - Aanpassing definitie onderzoeksreactoren
- Voorschriften voor ontwerp nieuwe onderzoeksreactoren

OVERZICHT

- I. Offshore energie
- II. Opslag
- III. Capacity Remuneration Mechanism
- IV. Kernenergie
- V. Sociale maatregelen**
- VI. Technische aanpassingen
- VII. Energienorm
- VIII. Crisisbelastingen
- IX. Waterstof

SOCIALE MAATREGELEN

- Uniformisering definities (Wet 15/03/2023)
- Aanpassingen beschermde afnemers (Wet 15/03/2023)
- (Gedeeltelijke) tenlasteneming kosten sociale tarieven door producenten (Wet 15/03/2023 en KB 04/06/2023)
- Toerekening op afrekeningsfactuur door leverancier (Wet 15/03/2023)
- Incorporatie warmtebedrijven (Wet 15/03/2023)
- Aanpassing tussenkomstregels leveranciers (KB 21/03/2023 en KB 11/06/2023)
- Verlenging maximumprijzen (KB 19/03/2023)

OVERZICHT

- I. Offshore energie
- II. Opslag
- III. Capacity Remuneration Mechanism
- IV. Kernenergie
- V. Sociale maatregelen
- VI. Technische aanpassingen**
- VII. Energienorm
- VIII. Crisisbelastingen
- IX. Waterstof

TECHNISCHE AANPASSINGEN

- Bevoegdheden van de CREG ([Wet 21/05/2023](#))
- Bevoegdheidsverdeling Marktenhof / Mededingingsautoriteit ([Wet 21/05/2023](#))
- Wijziging definitie aardgas ([Wet 21/05/2023](#))
- Aanpassingen structuur Elia ([Wet 05/11/2023](#))
- Kritieke infrastructuren / financiering ombudsdienst energie ([KB 15/09/2023](#))
- Vertrouwensmerk voor vergelijkingsinstrumenten Elektriciteitsleveranciers ([KB 14/12/2023](#))
- Veiligheid elektrische installaties ([KB 05/03/2023](#))

OVERZICHT

- I. Offshore energie
- II. Opslag
- III. Capacity Remuneration Mechanism
- IV. Kernenergie
- V. Sociale maatregelen
- VI. Technische aanpassingen
- VII. Energienorm**
- VIII. Crisisbelastingen
- IX. Waterstof

ENERGIENORM (1/2)

A. Neutralisering transmissietarieven

nieuw artikel 12quinquies EW

(wet tot invoering van een sociaaltariefpremie en tot wijziging van de EW, gestemd 08/05/2024)

*"Indien uit de in artikel 22bis bedoelde studie en advies van de commissie blijkt dat dit noodzakelijk is om het **concurrentievermogen van de energiefactuur** van bepaalde categorieën industriële verbruikers ten opzichte van de buurlanden te vrijwaren, **bepaalt de Koning** bij een in de Ministerraad overlegd besluit, na raadpleging van de commissie, **dat de tarieven van bepaalde categorieën van transmissienetgebruikers gedeeltelijk door de netbeheerder worden vergoed**, alsmede de criteria en de procedures voor deze vergoeding"*

*"Deze bepaling beoogt de Koning te machtigen om de impact van de **transmissienettarieven te compenseren** voor bepaalde categorieën van Belgische industriële eindafnemers indien uit de studie uitgevoerd door de CREG [...] blijkt dat voor deze verbruikers de toepassing van de transmissienettarieven hen een **competitief nadeel** geeft in vergelijking met de verbruikers gevestigd in de buurlanden. De koning kan daartoe een **openbare dienstverplichting** opleggen aan de transmissienetbeheerder. De kosten van de openbare dienstverplichting worden op dezelfde manier gefinancierd als de andere openbare dienstverplichtingen in de elektriciteitswet, namelijk vanuit de inkomsten uit de bijzondere accijnzen op elektriciteit" (Parl. St Kamer, 55-3983/002)*

B. **Geen competitief nadeel?** FORBEG-studie 15/05/2024

C. **Schending EU-recht:**

- Onrechtstreekse tussenkomst politieke overheden in de nettarieven

Adv. RvS, 28 augustus 2020, nr. 67.917/2/ (Waalse compensatieregeling terugdraaiende teller)

"[...] en habilitant le Gouvernement à organiser, notamment, un mécanisme par lequel la Région wallonne ferait bénéficier les prosumers d'un soutien financier appelé à entrer en vigueur de manière concomitante à l'application du tarif « prosumer » et dont l'importance correspondrait [...] à 100 % de la redevance « prosumer » [...], l'avant-projet organise un système visant à neutraliser [...] les effets à l'égard des prosumers de la décision par laquelle la CWaPE a mis en place ce tarif [...]. De ce fait, il porte atteinte à la compétence exclusive et à l'indépendance décisionnelle de la CWaPE dans l'exercice de la mission qui lui est dévolue de fixer ou d'approuver, selon des critères transparents, les tarifs de transport ou de distribution ou leurs méthodes de calcul. Il est dès lors inadmissible en droit »."

- Onwettige ODV

*Artikel 9(2) Richtlijn 2019/944 "[...] die betrekking kunnen hebben op de zekerheid, waaronder de voorzieningszekerheid, de regelmaat, de kwaliteit en de prijs van de leveringen zijn begrepen, alsmede op de bescherming van het milieu, met inbegrip van energie-efficiëntie, energie uit hernieuwbare bronnen en bescherming van het klimaat. [...] Openbaredienstverplichtingen die verband houden met de prijsstelling voor de levering van elektriciteit voldoen aan de vereisten van artikel 5 van deze richtlijn". > artikel 5(3) "energiearme of kwetsbare huishoudelijke afnemers"
artikel 5(6) "aan huishoudelijke afnemers en aan micro-ondernemingen"*

D. **Rechtsgeldige alternatieven:** 1° tax shift

2° de nettarieven laten 'opkuisen'

Artikel 18(1) Verordening 2019/943: "Deze tarieven omvatten geen ongerelateerde kosten ter ondersteuning van ongerelateerde beleidsdoelstellingen".

OVERZICHT

- I. Offshore energie
- II. Opslag
- III. Capacity Remuneration Mechanism
- IV. Kernenergie
- V. Sociale maatregelen
- VI. Technische aanpassingen
- VII. Energienorm
- VIII. Crisisbelastingen**
- IX. Waterstof

CRISISBELASTINGEN (stand van zaken) (1/3)

A. Plafond marktinkomsten elektriciteitsproducenten

Wet 16/12/2022 inkomsten beperkt op 130 €/MWh

- **Uitvoering**

➤ CREG

- Modellen van aangifte (28/02/2023 en 06/07/2023)
- Voorstellen heffing (30/09/2023 en 21/12/2023)

➤ FOD

- Betalingsberichten (17/10/2023 en 09/01/2024)
- Rappels vóór invordering

CRISISBELASTINGEN (stand van zaken) (2/3)

A. Plafond marktinkomsten elektriciteitsproducenten

- **Betwisting**

➤ **Marktenhof**

- arrest 18/10/2023 > prejudiciële vragen HvJ (vermoedens + retroactiviteit)
- arrest 09/01/2024 (opschorting van de behandeling)

➤ **Grondwettelijk Hof**

- uitspraak gepland 20/06/2024

➤ **Hof van Justitie (C-633/23)**

- uitspraak rond Q4 2024?

➤ **REA Brussel**

- inleidingen

CRISISBELASTINGEN (stand van zaken) (3/3)

B. Solidariteitsbijdrage oliesector

Wet 16/12/2022 (2)

6,9 €/ton verwerkte ruwe olie en 7,8€/m³ tot verbruik uitgeslagen product

- GwH 97/2023 van 15/06/2023: verwerping schorsing (geen bewezen risico MTHEN)
- **GwH 46/2024 van 25/04/2024:**
 - Geen schending bevoegdheidsverdeling
 - 9 prejudiciële vragen HvJ
 - Rechtsgrond Verordening 2022/1854 (122(1) VWEU)
 - « Gelijkwaardige nationale maatregel »?
 - Gelijkheid en niet-discriminatie
 - Vrijheid van beroep / recht om te werken, vrijheid van ondernemerschap, recht op eigendom, vrijheid van vestiging, vrij verkeer van diensten
 - Rechtszekerheid en niet-retroactiviteit
 - Handhaving gevolgen (schending EU vs budgettaire moeilijkheden en doelstellingen van de verordening)

OVERZICHT

- I. Offshore energie
- II. Opslag
- III. Capacity Remuneration Mechanism
- IV. Kernenergie
- V. Sociale maatregelen
- VI. Technische aanpassingen
- VII. Energienorm
- VIII. Crisisbelastingen
- IX. Waterstof**

WATERSTOF (1/2)

Context/verantwoording : Vermindering broeikasgasuitstoot (2030/2050) > rol waterstof

- pionierswerk als “draaischijf voor de import en doorvoer van hernieuwbare waterstof naar NWE”
- investeringen nodig > “regulatorisch kader + niet-discriminerende toegang tot de waterstofvervoersinfrastructuur”

> **Wet 11/07/2023** vervoer van waterstof door middel van leidingen

A. Wettelijk monopolie + regulated TPA

> aanstelling Fluxys Hydrogen als HNO (**MB 26/04/2024**)

publicatie en inwerkingtreding 21/05/2024

B. Uitzondering voor bestaande waterstofnetten

C. Handhaving CREG

D. Subsidiemechanismen (**Wet 21/05/2023**)

Kritische beschouwingen

- Pertinentie copy-paste **aardgasmodel**?
 - Lobbywerk op **Europees** niveau – beperkt aantal gebruikers en financiering
- Rechtsgeldigheid **monopolie** voor gans België?
 - **Adv. RvS – vrijheid van vestiging**
- Betwiste **bevoegdheidsverdeling** (hangende procedure **GwH**)
 - Vervoer/distributie van energie vs. grondstof
- Dubieuze chronologie
 - 1° subsidie, 2° wet, 3° aanstelling HNO, 4° Gas Package

Bedankt voor uw aandacht!

Damien Verhoeven

d.verhoeven@liedekerke.com

+32 498 47 96 31

Vincent Verbelen

v.verbelen@liedekerke.com

+32 2 551 15 73

Silvio Spiniello

s.spiniello@liedekerke.com

+32 499 98 69 53